

عنوان مقاله:

درآمدی بر نگرش سیستمی در داستان کوتاه ایرانی

محل انتشار:

پژوهشنامه نقد ادبی و بلاغت، دوره 11، شماره 2 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 23

نویسنده:

نورالله فرهادی - استادیار گروه آموزش زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه فرهنگیان تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

نگرش سیستمی رویکردی همه جانبه نگر است که می تواند از عوامل بیرونی و درونی موثر بر آفرینش، اوج گیری و افول یک اثر ادبی و ویژگی های ذاتی آن، داده های ارزشمندی به صورت یکجا ارائه نماید. داستان کوتاه، از میان انواع ادبی گونه گون، قابلیت بالایی برای بررسی در چارچوب این نگرش دارد. در نوشته حاضر به منظور بررسی داستان کوتاه ایرانی بر پایه نگرش سیستمی، از تطبیق شاخصه های مهم و محوری داستان کوتاه - که مورد توافق عموم منتقدان است - با ویژگی های عمومی سیستم های باز، مولفه هایی استخراج گردیده و شگردهای فراگیر داستان کوتاه بر مبنای این مولفه ها تحلیل و در موارد لازم برای تبیین دقیق تر مباحث، به نمونه هایی از داستان های کوتاه معروف، از جمله «کباب غاز» استشهد گردیده است. در این بررسی علاوه بر شناسایی عناصر شکلی و ابعاد معنایی و نقش ارتباطی این دو در شکل گیری و عملکرد داستان کوتاه، چگونگی اثرگذاری آن ها بر مخاطبان ارزیابی و بازنمایی شده است. با وجود انتقادهای بعضی صاحب نظران بر آثار جمالزاده، این ارزیابی، نقش پایه ای او در رونق داستان کوتاه ایرانی و گرایش بسیاری از نویسندگان متأخر به واقع گرایی، اجتماع نگاری و فرهنگ عامه را به روش علمی سیستمی اثبات می کند. چنین جستاری به لحاظ روش شناسی می تواند مقدمه ای بر انجام پژوهش های موردی ژرف تر باشد و به عنوان نمونه ای کاربردی زمینه پژوهش های مشابه را بر روی گونه های دیگر ادب روایی از جمله رمان فراهم آورد.

کلمات کلیدی:

درونداد-برونداد، فرآیند چرخشی، متغیر-پارامتر، عملکرد سیستمی، هم پیوندی متقابل

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1600006>

